FIAT

A/B WALFRID ALFTAN O/Y

För 26 år sedan byggdes den första FIAT vagnen av några begeistrade fackmän. Ett år senare erövrade FIAT segern vid tre tävlingar och vid den första utställningen, som den nya fabriken deltog i, erhöll den två guldmedaljer. Sedan dess äro dess segrar och troféer otaliga. Varje år har medfört nya framsteg och förbättringar och man kan med full rätt säga, att FIAT fabriken under det första kvartseklet av sin verksamhet städse stått i spetsen för den samtida automobiltekniken. — Att detta även fortsättningsvis är fallet, kan var och en övertyga sig om genom att göra sig förtrogen med de nedan presenterade nya FIAT modellerna.

FIAT PERSONVAGNAR

HUVUDDIMENSIONER

MODELL	509	503	507	512	519
Aotal cylindrar	4	4	4	6	6
Cylinderdiam. o. slagl. m. m.	57×97	65×110	75×130	75×130	85×140
Cylindervolym. c. c.	990	1460	2297	3446	4750
Motorns effekt, hk.	20	25	35	50	75
Ventilerna	Överstyrda	Å sidan	Å sidan	Å sidan	Överstyrda
Benzintillförsel	Självtryck	Självtryck	Vacuumtank	Vacuumtank	Vacuumtank
Axelavstånd, cm.	255	275	305	340	360 *)
Spårvidd, cm.	120	140	140	140	145
Karossabel längd, cm.	198	237	267	280	278
Chassiets hela längd, cm. ..	345	368	412	455	467
Frihöjd från marken, mm...	175	250	240	260	250
Ringdimensioner............	715×115	730×130	775×145	895×135	895×135
Chassiets vikt, kg.	550	657	970	1150	1550
Vikt med torpedo karosseri	730	950	1300	1500	1900
Hastighet, km. t.	75	75	85	100	130
Benzinåtgång, liter per 100 km.	6—8	9—11	13—15	16—18	20—22

*) A mod. 519 sport 340 cm.

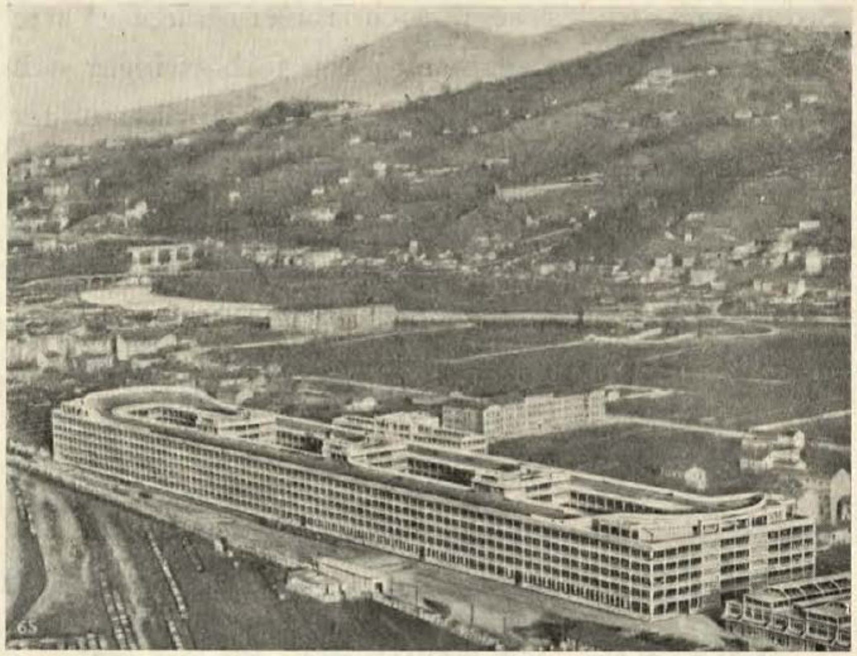

Fiat fabriken utanför staden Turin.

Den ca 800 meter långa byggnaden har på taket en bana 1200 meter lång och 24 meter bred där alla Fiat vagnar provas.

Allmän specifikation.

Motorn: Av modernaste typ, med aluminiumkannor. Alla rörliga delar inkapslade, men lätt åtkomliga. Avtagbart cylinderlock Mod. 509 och 519 med överstyrda ventiler.

Tändning: Med högspänd magnet.

Förgasare: FIAT's specialtyp, med effektiv benzinbesparare.

Kylning: Vattenkylning med centrifugalpump och ventilator. Å mod. 509 termosifon.

Koppling: Metall-lamellkoppling. Å mod. 519 äro lamellerna belagda med asbest. Å mod. 509 enkel skiva med asbestbeläggning.

Utväxlingar: 4 framåt och en för back. Å mod. 509:3 framåt och en för back.

Kraftöverföring: Medelst kardan, spiralskurna drev, differential och »full floating» bakaxlar.

Hjulen: Avtagbara, med ihåliga stålekrar.

Bromsar: Av expansionstyp, med kylflänsar å bromstrummorna. Å modellerna 509, 503, 507 och 512 4-hjulsbromsar. Å mod. 519 hydrauliska 4-hjulsbromsar.

Fjädrar: Å samtliga typer halveliptiska både fram och bak.

Styrning: Ratten på högra sidan. Reglering för gas och tändning å ratten; dessutom gaspedal.

Självstart och elektrisk belysning å samtliga modeller. Accumulatorspänning 12 volt. Amperemätare på instrumentbrädet.

Smörjning: Automatisk pressmörjning till samtliga smörjställen av motorerna. Växellådan och differentialen i oljebad. Chassissmörjning med Tecalemit fettspruta. Oljetryckmätare på instrumentbrädet.

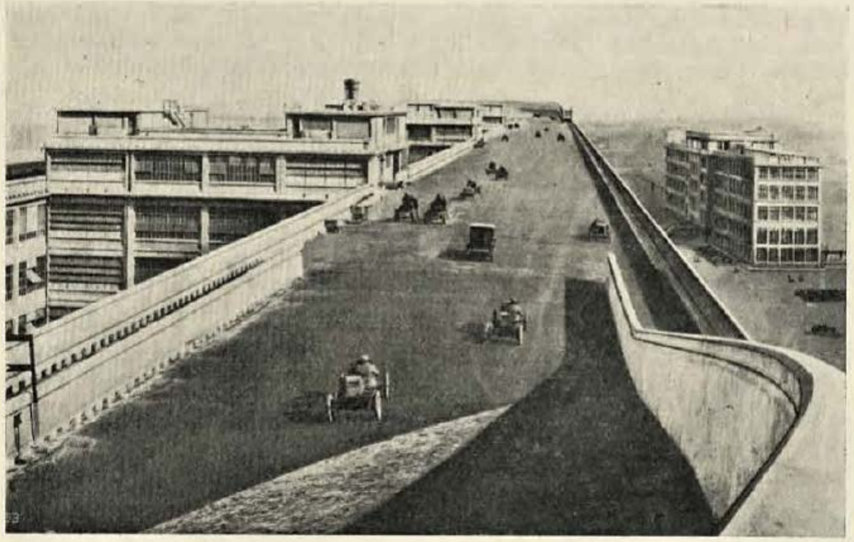

Provningsbanan på fabrikstaket. 1200 meter lång. 24 mtr bred.

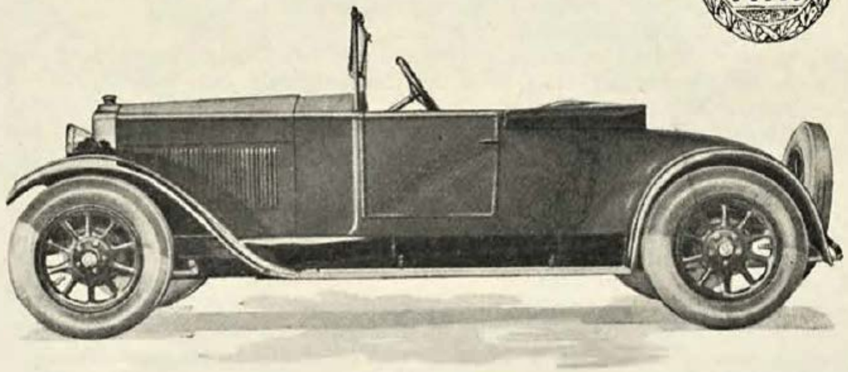

Modell 509

Denna vagn är den första hittill byggda verkliga lyxvagnen i litet format. Dess maskineri är av sådan teknisk fulländning, som tidigare förekommit endast å de största och dyraste vagnarna. Så har denna vagn t. ex. överstyrda ventiler, 4-hjulsbromsar m. m., för att ej tala om självstart o. s. v.

För personer, som i tjänsteangelägenheter måste resa mycket, är denna vagn den mest praktiska. För läkare, advokater och handelsresande, för vilka det gäller att uträtta det mesta möjliga under dagens lopp, är FIAT mod. 509 den bästa medhjälparen, som reducerar deras tidsförlust till det minsta möjliga. För forstmästare och lantmätare, vilka resa långa sträckor på provisoriska eller smala vägar, är den det enda bekväma fortskaffningsmedlet.

Användes vagnen uteslutande eller huvudsakligen för tjänsteresor, så är karosseritypen »Spyder» den lämpligaste. Till det yttre är denna typ elegant med enkla, släta ytor, varigenom den är lätt att renhålla. Framme finnes drygt utrymme för 2 personer. Bakom finnes ett rymligt förvaringsställe för bagage, instrument, prover etc. samt en reservsits för en person.

Är vagnen avsedd även till familjevagn och för sällskapsresor, bör man välja FIAT 509 med torpedo karosseri. Denna är en bekväm och rymlig 4 personers vagn, som i allo fullt motsvarar större vagnar i hållbarhet, styrka och hastighet, men blir betydligt billigare i drift, vilket är av stor vikt, när man vill förena nytta och nöje med god ekonomi.

För damer är FIAT 509 med dess sällsynt vackra linjer, dess säkra och lättskötta maskineri och dess ljudlösa och elastiska gång en idealtyp, som våra chaufföser länge längtat efter.

Utrustning: Reservhjul med ring, hastighetsmätare, klocka, elektriskt signalhorn, verktygssats, domkraft, luftpump etc.

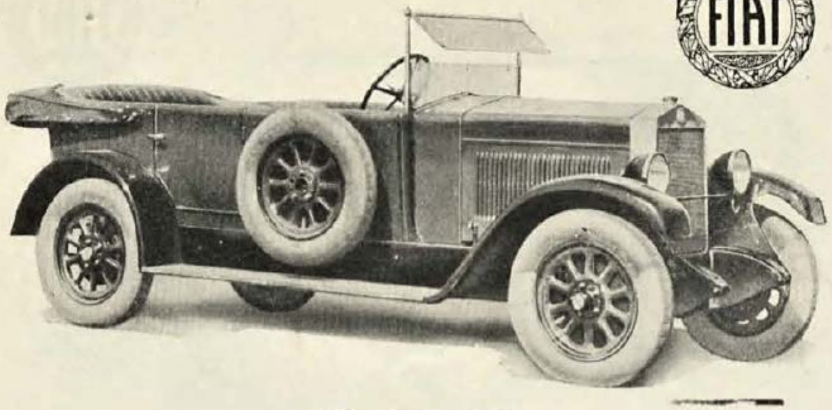

Modell 503

Redan vid första anblicken giver denna vagn ett intryck av soliditet, hållbarhet, pålitlighet och styrka. Efter en halv timmes provfärd förvandlas detta intryck till övertygelse om vagnens förträffliga egenskaper, ty dess ljudlösa gång, dess påfallande goda backtagningsförmåga, dess dryga maskinkraft och dess underbara förmåga att arbeta sig fram t. ex. över gyttja eller nyfallen snö äro fördelar, vilka ej finnas hos andra vagnar av samma storlek.

Önskar man sig en elegant, driftsäker och rymlig 5 personers sällskaps- och långfärdsvagn, så är denna modell den rätta. Tänker man på driftkostnaderna jämförda med vagnens storlek, så är denna vagn absolut den fördelaktigaste man kan tänka sig. För familjer, för vilka mod. 509 är för liten, men de stora 6 personers vagnarna för dyra, är denna modell en välkommen mellantyp, emedan den i anskaffning och drift ställer sig endast obetydligt dyrare än 4 personers vagnarna.

För yrkesmässig automobiltrafik såväl i staden som på landet är denna vagn med dess minimala driftkostnader samt det eleganta utseendet och den bekväma inredningen den bästa garantin för att trafiken kommer att ställa sig lönande.

Trots det jämförelsevis billiga priset har denna vagn i alla avseenden komplett utrustning, 4-hjulsbromsar och dessutom nyttiga extra tillbehör, såsom stötdämpare m. m. Kylaren är förnicklad, av ny typ.

Såsom alla FIAT vagnar är även denna försedd med förstklassig sufflett och sidostycken av styv typ, som öppnas tillsammans med dörrarna. Tack vare dessa är vagnen även i dåligt väder och om vintern välskyddad och dragfri.

Utrustning: Reservhjul med ring, elektriskt signalhorn, hastighetsmätare, klocka, stötdämpare, verktygssats, domkraft, luftpump etc.

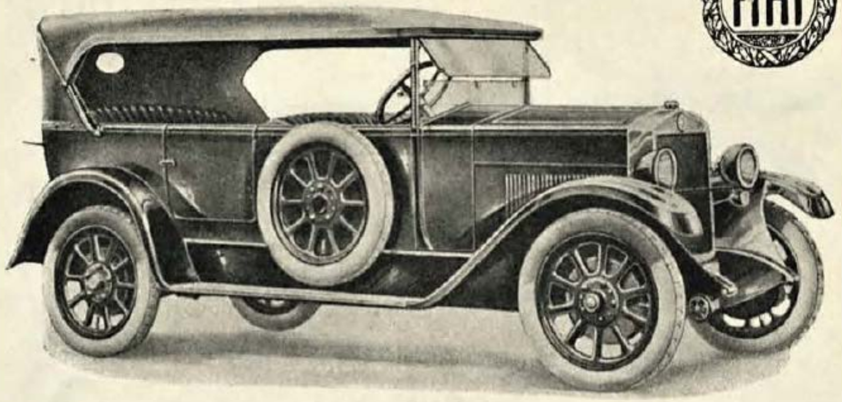

Modell 507

Denna är en bekväm, modern och rymlig 6 personers vagn, men samtidigt ytterst ekonomisk i drift. Dess rena, linjeraka konturer och dess eleganta inredning giva vagnen ett förnämt utseende. Stoppningslädret är av finaste kvalitet. Instrumentbrädet är synnerligen vackert, i panel av ädelt träslag. De säkra 4-hjulsbromsarna giva passagerarena en känsla av trygghet även i livlig gatutrafik och de väljusterade stötdämparena äro ett utmärkt medel mot obehaglig skakning på dåliga vägar.

Ehuru denna vagn, vad utseendet beträffar, fullt motsvarar de finaste lyxvagnarna, är den dock framför allt byggd för praktiska ändamål. Den är avsedd framför allt för personer och familjer, vilka behöva en 6 personers vagn och sätta värde på vackert utseende och komfortabel inredning, men vilja hava allt detta till ett måttligt pris såväl vad anskaffningen som vad driften beträffar.

För långfärder och turistresor är denna vagn med dess jämna gång, stora hastighet och dess utomordentliga backtagningsförmåga, men det oaktat små driftkostnader, en vagn som fullt motsvarar alla anspråk, som man ställer på en förstklassig vagn för dessa ändamål.

För yrkesmässig trafik i staden eller på landet är denna vagn även ledes särdeles lämplig. Dess eleganta utseende och dess be-

kväma inredning giva den ett säkert företräde framför konkurrerande hyresbilar och dess små drift- och underhållskostnader hjälpa ytterligare till att göra trafiken lönande.

Om vintern eller om sommaren, när det är dåligt väder, bildar den uppspända suffletten med styva sidostycken ett dragfritt, kupéliknande skydd för passagerarena.

Utrustning: Reservhjul med ring, stötdämpare, elektriskt signalhorn, hastighetsmätare, klocka, benzinmätare, bagagehållare bakom vagnen, verktygssats, domkraft, luftpump etc.

En kurva av banan på fabrikstaket.

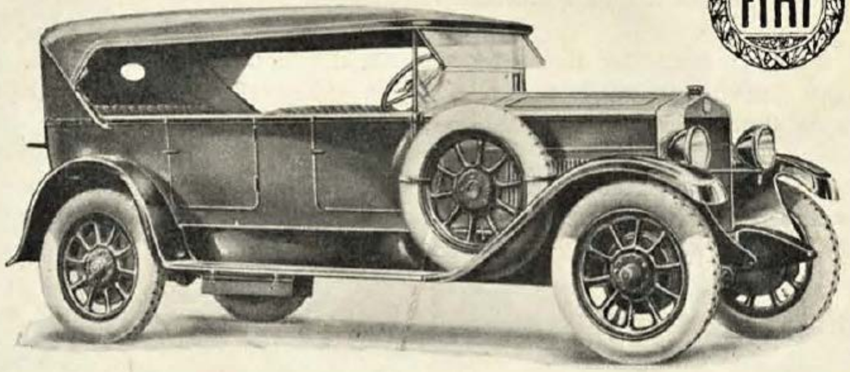

Modell 512

När det gäller att anskaffa en stor lyxvagn, som motsvarar till och med de högsta anspråk, vad elegans, driftsäkerhet, styrka och komfortabilitet beträffar, så är denna vagn den rätta. Dess 6 cylindriga 50 hk. motor är fullkomligt ljudlös och vibrationsfri; även vid körning med full fart liknar dess ljud närmast surrandet av en elektrisk motor. Vid körning kännes motorn hava ett outtömligt kraftförråd; man behöver aldrig taga dess hela styrka i användning. På dåliga vägar komma den ypperliga fjädringen och de väl avvägda stötdämparena till sin fulla rätt; de jämna ut alla obehagliga skakningar och stötar, vilka ofta nog på våra dåliga vägar kunna göra resan med en sämre vagn till en riktig plåga för passagerarena.

Vagnens utseende är det vackraste och elegantaste man kan tänka sig. Den nya, förnicklade kylaren av den moderna, kantiga typen, det gedigna karosseriet med rena, linjeraka konturer och den luxuösa inredningen lämna ingenting övrigt att önska. Sitserna äro rymliga och bekväma, stoppade med finaste automobilläder. Instrumentbrädet är ett praktverk av ädelt träslag.

Gör man en provtur med denna vagn, blir man allt mera övertygad om dess förträffliga egenskaper, såsom dess hastiga acceleration, dess 4-hjulsbromsars kraftiga och säkra effekt och dess aldrig svikande, nästan obegränsade foglighet efter förarens vilja.

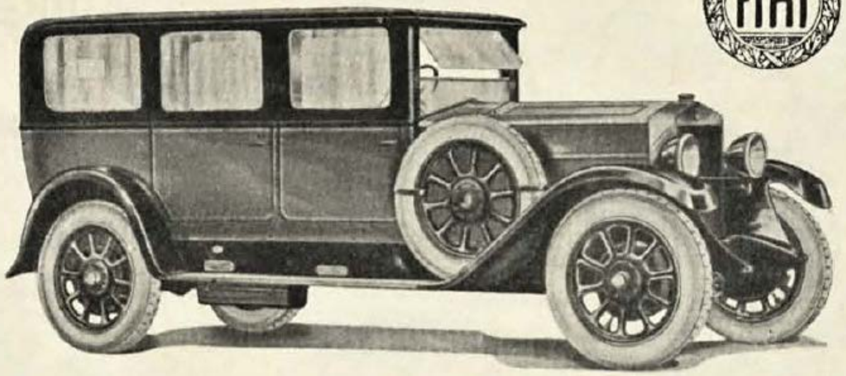

Modell 512 Berlina

Till denna vagn tillverkas tvänne karosserityper, nämligen öppen torpedo och »Berlina», d. v. s. heltäckt med styrningen innanför kupén.

Torpedovagnen är en ypperlig lyxvagn för långresor, sportändamål och praktiska behov t. ex. som familjevagn. Ävenledes lämpar den sig särdeles väl för finansmän, banker, högre ämbetsverk, högre armébefäl, diplomater och alla övriga, vilka jämte det rent praktiska även måste taga hänsyn till representativt uppträdande.

Mod. 512 Berlina är en högelegant vagn för körning året om. Dess inredning är den mest komfortabla man kan tänka sig. Stoppningen är i finaste tyg. Panelverk av ädelt träslag, med en »necessaire» bakom förarsätets ryggstöd. Fönstergardinerna, askkopparna, blomstervaserna, takbelysningen och andra smärre detaljer, vilka äro av finaste kvalitet, äro ägnade till att öka känslan av luxuös hemtrevnad inne i kupén. — En dylik vagn med dess talrika små finesser är i själva verket en del av ägarens hem, ett rum, som har den underbara förmågan att förvandla de besvärliga resorna till angenäma vilostunder mellan de påfrestande arbetstimmarna eller de ofta ännu mera tröttsamma representationstillfällen.

Utrustning: 2 st. reservhjul med ringar, stötdämpare, elektriskt signalhorn, hastighetsmätare, klocka, benzinmätare, bagagehållare bakom vagnen, verktygssats, domkraft, luftpump etc.

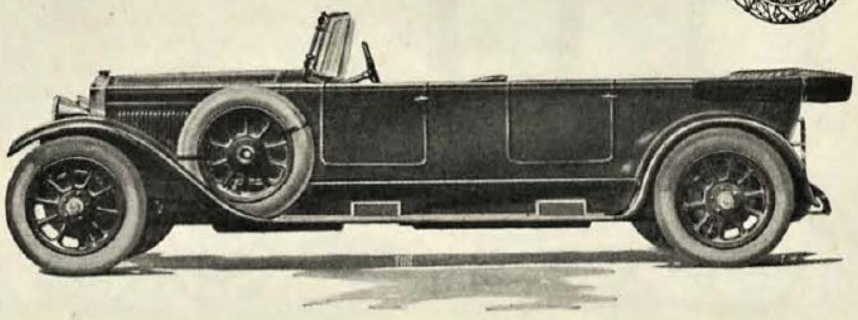

Modell 519

En vagn för konungar och furstar vad kvaliteten beträffar, men till ett pris, som ingalunda gör den oåtkomlig för vanliga automobilister!

Redan efter en flyktig granskning av maskineriet kan en fackman se att den är konstruerad med den fasta avsikten att göra allt så förstklassigt och väl, som ett automobilchassis överhuvud kan göras. Motorn är ett mästerverk av sinnrik konstruktion, rena konturer och väl inkapslade, men lätt åtkomliga detaljer och hjälpapparater, överstyrda ventiler och en hel hop nyttiga uppfinningar, vilka öka dess driftsäkerhet och underlätta förarens arbete. Kopplingen med asbestbelagda lameller är den bästa tänkbara. De automatiska, hydrauliska 4-hjulsbromsarna verka jämnt, säkert och ögonblickligen, så snart man trycker på bromspedalen. Den för bromsningen erforderliga kraften utvecklas automatiskt; föraren behöver endast lätt trycka på pedalen för att sätta mekanismen i gång. På samma sätt äro alla delar av maskineriet delvis av bästa hittills kända konstruktion och delvis bevis på FIAT fabrikens förmåga att ytterligare utveckla den moderna automobiltekniken och driva den några steg framåt. De långa fjädrarna och de praktiska stötdämparena garantera en jämn och stötfri gång under alla omständigheter. Den mer än dryga maskinstyrkan gör det möjligt för föraren att alltid efter behag bestämma hastigheten, oberoende av stigningar, sanka vägar eller andra svårigheter, vilka kunna vara rätt besvärliga för vagnar med mindre kraftresurser.

Är chassiet den moderna automobilteknikens mest fulländade produkt, så äro även de olika karosserityperna på samma höga nivå. Utan att spara på arbete och dyrbart material har fabriken gjort allt, vad ett praktiskt öga, raffinerad smak och överlägsna resurser tillsammans kunna åstadkomma.

Den ståtliga 6-sitsiga torpedon med dess linjerena konturer, dess komfortabla inredning och dess luxuriösa utstyrsel är en vagn, som

överallt, i sällskap av vilka vagnar som helst, kommer att beundras såsom den mest fulländade i såväl konstruktion som på grund av dess förnäma och stilfulla utseende.

Vagnen med det 6-sitsiga Berlina karosseriet med dess inredning i siden, konstsnickeri och kristall, dess inbjudande bekväma sitser och otaliga små finesser är ett konstverk utan like. Till och med den mest bortskämda automobilisten kommer, när han träder in i kupén, att förvåna sig över att vagnen i alla avseenden bjuder på förnämare komfort och högre elegans, än vad han kunnat önska sig.

För sportsmän tillverkar fabriken en specialtyp av denna modell, kallad »519 sport», vars axelavstånd är 20 cm. kortare än normaltypernas, och som är försedd med 4-sitsigt öppet karosseri. Vad inredningen och utstyrseln beträffar, är denna vagn, såsom de övriga mod. 519, på allra högsta nivå. Då dess maskinstyrka är densamma som å normaltyperna, men själva vagnen betydligt lättare, är den i stånd att prestera sådana resultat, att automobilisten som styr den vid tävlingar, känner sig hava en säker chans framom alla andra medtävlare, med undantag av möjligen medtävlande andra 519 sport vagnar.

— Kort och gott: FIAT mod. 519:s alla typer äro de enda rätta vagnarna för personer, för vilka endast det allra bästa är gott nog.

Utrustning: Två st. reservhjul med ringar, stötdämpare, hastighetsmätare, klocka, elektriskt signalhorn, benzinmätare, förgasarmättare å instrumentbrädet, bagagehållare bakom vagnen, kofångare fram och bak, verktygssats, domkraft, luftpump etc.

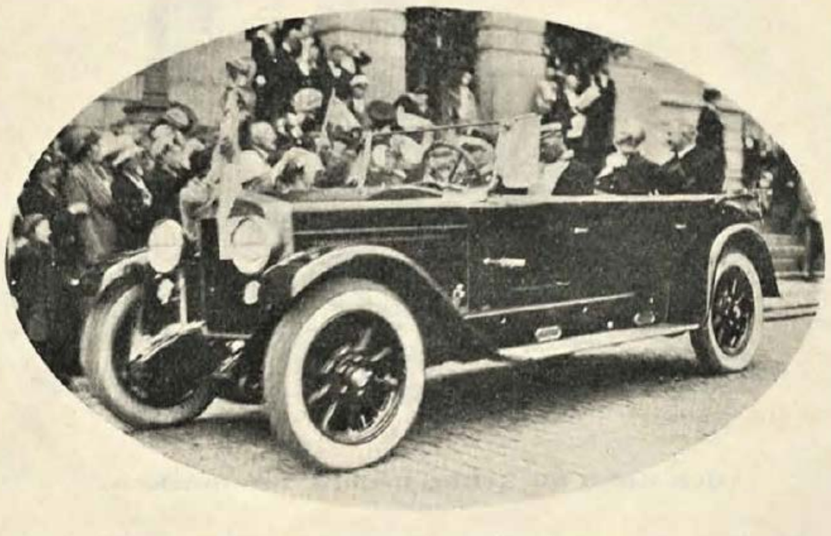

Konung Gustaf V och President Relander i en FIAT 519 i Helsingfors, sommaren 1925.

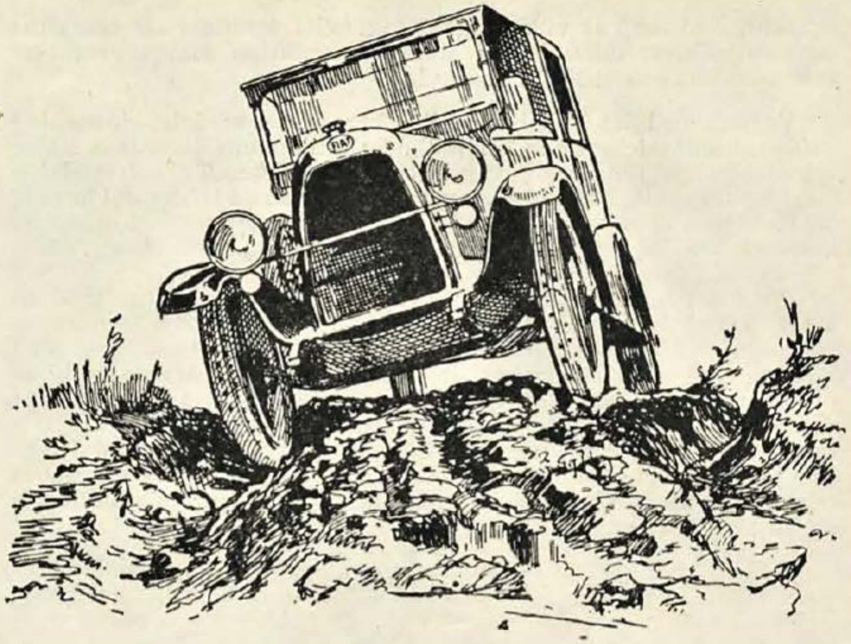

FIAT vagnarna äro hållbara även på dåliga vägar . . .

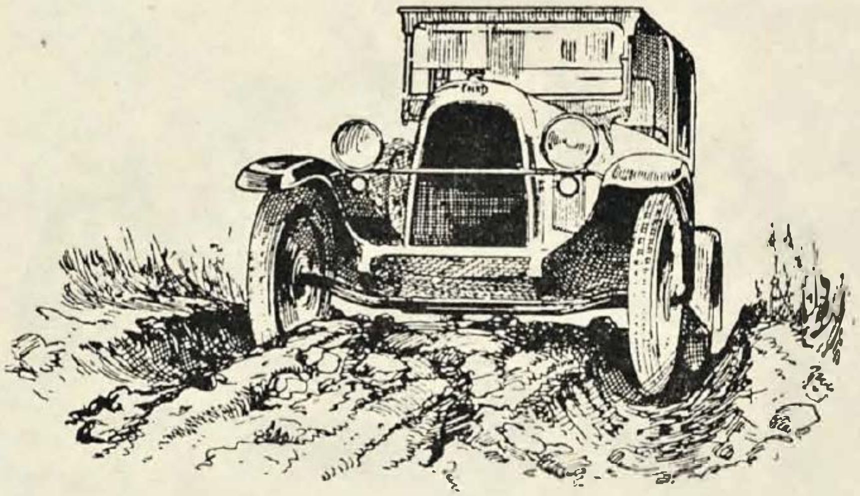

och hava tillräcklig frihöjd från marken.

Rätt till ändringar förbehålles.

A. B. F. TILGMANN O. Y.